

R for Data Analysis in Education

สัวะโชติ ศรีสุทธิตยากร

2024-10-07

Table of contents

คำนำ	3
ภาพรวมของหนังสือ	3
ความรู้เบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับผู้อ่าน	5
ตัวอย่างคำสั่งและชุดข้อมูลที่ใช้เป็นตัวอย่างในหนังสือ	5
1 Introduction	7
2 Summary	8
References	9

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ปรับปรุงจากหนังสือสถิติและวิทยาการข้อมูลทางการศึกษา : R สำหรับการจัดระเบียบและจัดกระทำข้อมูล เนื้อหาหลักเป็นการปูพื้นฐานให้กับผู้ที่สนใจให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานด้านวิทยาการข้อมูล และการวิจัยทางการศึกษา โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาและชุดคำสั่งในหนังสือเล่มเดิมให้มีความทันสมัย และเพิ่มเนื้อหาในส่วนของสถิติวิเคราะห์ และการเรียนรู้ของเครื่องที่เกี่ยวข้องทำให้หนังสือมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพรวมของหนังสือ

เนื้อหาในหนังสือจำแนกออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- **ส่วนแรก** แนะนำภาษา R โดยเริ่มตั้งแต่การติดตั้งโปรแกรม แนะนำ IDE ที่เหมาะสำหรับการใช้ภาษา R และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการใช้ภาษา R สำหรับงานด้านสถิติและวิทยาการข้อมูลทางการศึกษา เนื้อหาส่วนนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ไม่เคยใช้ภาษา R มาก่อน เนื้อหาส่วนนี้จะอยู่ในบทที่ 1 และ 2 ของหนังสือ ผู้ที่มีความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์กับภาษา R มาแล้วสามารถข้ามเนื้อหาในส่วนนี้ได้
- **ส่วนที่สอง** การเตรียมข้อมูล เกี่ยวข้องกับการแนะนำแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าไปศึกษาและดาวน์โหลดมาฝึกปฏิบัติ ประเภทของชุดข้อมูล การนำข้อมูลเข้าสู่ R การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น การจัดระเบียบข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล เพื่อให้ได้ตารางข้อมูลรวมทั้งข้อมูลที่พร้อมและสอดคล้องกับความต้องการของการวิเคราะห์ เนื้อหาในส่วนนี้จะอยู่ในบทที่ 3 และ 4 ของหนังสือ

- **ส่วนที่สาม** การสร้างทัศนภาพข้อมูล (data visualization) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ (exploratory data analysis: EDA) เนื้อหาส่วนนี้จะกล่าวถึงหลักการเลือกใช้ ออกแบบและสร้างทัศนภาพข้อมูลด้วยภาษา R โดยใช้ {ggplot2} ที่เป็น library หลักตัวหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสูงสำหรับสร้างทัศนภาพข้อมูล เนื้อหาเน้นการสร้างและการใช้ทัศนภาพข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ รวมทั้งการใช้สถิติพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจสภาพของตัวแปร เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่ม (clustering) การลดทอนมิติของข้อมูล (dimension reduction) นอกจากนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่สามารถใช้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติในข้อมูลที่จะเป็นปัญหาหรือเป็นปัจจัยที่ลดประสิทธิภาพหรือความถูกต้องในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ปัญหาค่าผิดปกติ และข้อมูลสูญหาย เนื้อหาในส่วนนี้จะอยู่ในบทที่ 5 - 7 และการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้อาจเรียกว่าอยู่ในกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย (descriptive analytics)
- **ส่วนที่สี่** การวิเคราะห์เชิงวินิจฉัย (diagnostic analytics) การวิเคราะห์ส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าอธิบายสภาพที่พบในข้อมูลที่เป็นประเด็นที่ผู้วิเคราะห์หรือผู้วิจัยให้ความสนใจ เป็นกลุ่มของเทคนิคทางสถิติและวิทยาการข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างสารสนเทศเชิงลึกและนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติ เช่น การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอย และการวิเคราะห์ต้นไม้ตัดสินใจ
- **ส่วนที่ห้า** การวิเคราะห์เชิงทำนาย (predictive analytics) จะกล่าวถึงการสร้างโมเดลทำนายจากอัลกอริทึมการเรียนรู้ของเครื่องในกลุ่ม supervised learning ที่สามารถใช้เพื่อสร้างโมเดลทำนายที่สามารถสร้างสารสนเทศเชิงลึกที่เป็นประโยชน์โดยเฉพาะการวางแผน และการตัดสินใจในการดำเนินงานโดยเฉพาะด้านการศึกษา เนื้อหาในส่วนนี้จะกล่าวถึงมโนทัศน์เบื้องต้นในการสร้างโมเดลทำนาย และการสร้างโมเดลทำนายด้วย {tidymodels} ที่ประกอบด้วย การเตรียมข้อมูลสำหรับการสร้าง การปรับแต่ง และการตรวจสอบประสิทธิภาพของโมเดลทำนาย

ความรู้เบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับผู้อ่าน

ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรม R มาก่อน แต่ควรมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับสถิติพื้นฐานหรือเคยเรียนรายวิชาสถิติพื้นฐานในระดับปริญญาบัณฑิตมาอย่างน้อย

1 รายวิชา นอกจากนี้การมีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะช่วยให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาบางส่วนของหนังสือเล่มนี้ได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างคำสั่งและชุดข้อมูลที่ใช้เป็นตัวอย่างในหนังสือ

ภายในหนังสือมีการแสดงตัวอย่างคำสั่งที่ใช้สำหรับดำเนินการต่าง ๆ ในโปรแกรม R โดยตัวอย่างคำสั่งที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้อาจจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำสั่งที่ไม่มีการแสดงผล และ คำสั่งที่มีการแสดงผล คำสั่งที่ไม่ได้มีการแสดงผลผลลัพธ์จะแสดงในลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

```
gender<-c("Male","Female","Male","Male",  
          "Female","Male","Male","Female")  
age<-c(10,10,11,2,9,4,10,14)  
weight<-c(59,35,75,20,63,23,47,59)  
height<-c(142,135,150,95,141,108,142,155)  
data<-data.frame(gender, age, weight, height)
```

ส่วนคำสั่งที่มีการนำเสนอผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล จะมีการแสดงผลลัพธ์ต่อการเรียกคำสั่งดังกล่าว โดยที่ส่วนที่เป็นผลลัพธ์จะขึ้นต่อท้ายจากคำสั่ง เช่น การเรียกดูชุดข้อมูล data จากคำสั่งด้านบน

```
data
```

```
  gender age weight height
1  Male  10     59    142
2 Female  10     35    135
3  Male  11     75    150
4  Male   2     20     95
5 Female   9     63    141
6  Male   4     23    108
7  Male  10     47    142
8 Female 14     59    155
```

หรือการหาผลลัพธ์จากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ เช่น

```
log(x=10, base=exp(1))
```

```
[1] 2.302585
```

```
2^5
```

```
[1] 32
```

ไฟล์ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้เป็นตัวอย่างในหนังสือสามารถดาวน์โหลดได้จาก ...

1 Introduction

This is a book created from markdown and executable code.

See Knuth (1984) for additional discussion of literate programming.

```
1 + 1
```

```
[1] 2
```

2 Summary

In summary, this book has no content whatsoever.

```
1 + 1
```

```
[1] 2
```


References

Knuth, Donald E. 1984. “Literate Programming.” *Comput. J.* 27 (2): 97–111. <https://doi.org/10.1093/comjnl/27.2.97>.